

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 23-10-2018
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPMRAL
Sagsnr.: 1807650
Dok. nr.: 700106

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 12. juli 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 1203 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed endeligt besvares.

Spørgsmål nr. 1203:

”Vil ministeren redegøre for, hvilken effekt det har på helbredet, når hhv. storrygere og smårygere enten reducerer deres rygning eller helt stopper med at ryge, og herunder hvornår denne helbredseffekt sætter ind?”

Svar:

Mit ministerium har til brug for min besvarelse indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som jeg kan henholde mig til:

”Sundhedsstyrelsen har i forbindelse med bidraget til SUU almindelig del spørgsmål 1203 indhentet bidrag fra Statens Institut for Folkesundhed (SIF).

Helbredseffekt for storrygere ved rygestop

I dette bidrag er storrygere defineret ved personer, der ryger dagligt og som ryger 15 cigaretter eller mere dagligt. Helbredseffekterne, når storrygere stopper med at ryge, er markante, hvilket fremgår af følgende tabel:

Tabel 1: Helbredseffekterne over tid ved rygestop

Tid efter rygestop	Positiv helbredseffekt ved rygestop
1 døgn	Blodtrykket falder, pulsen falder og mængden af kulierte i blodet falder til normalt niveau
12 uger	Kredsløbet forbedres og lungefunktionen øges
9 måneder	Forbedret vejrtrækning og mindre hoste
1 år	Risikoen for hjertekarsygdom er halveret
5 år	Risikoen for blodpropper og hjerneblødning vil være som hos en person, der aldrig har røget
10 år	Risikoen for lungekræft er halveret ift. rygere. Derudover vil risikoen for kræft i mund, hals, spiserør, blære, livmoderhal og bugspytkirtel også være halveret.

Andre umiddelbare positive helbredseffekter inkluderer:

- at, der sker en reduktion i risikoen for impotens
- at, chancen for at blive gravid øges
- at risikoen for at abortere nedsættes
- at risikoen for for tidlig fødsel samt at føde et barn med lav fødselsvægt nedsættes.

Helbredseffekt for smårygere ved rygestop

Der er i litteraturen mange forskellige definitioner af det at være småryger. Det kan dække over daglig rygning, men også over mere lejlighedsvis rygning, som typisk foregår i sociale sammenhænge. I dette bidrag defineres smårygere som personer, der ryger mindre 15 cigaretter dagligt.

Det er mindre skadeligt for kroppen at være småryger end storryger. Der er dog vist betydelige helbredsmæssige konsekvenser for smårygere, ligesom det også er vist i forbindelse med passiv rygning. Eksempelvis er der blandt smårygere årligt 4.427 ekstra dødsfald sammenlignet med aldrig-rygere. Smårygere vil opleve mange af de samme positive helbredseffekter ved rygestop, som nævnt ved rygestop blandt storrygere. Det er dog ikke muligt at konkludere, hvornår helbredseffekterne vil indtræde, da dette varierer i studierne.

Helbredseffekt ved ryge-reduktion, stor- og smårygere

Generelt er helbredseffekterne ved rygestop langt grundigere undersøgt end effekterne ved reduktion. Dette hænger formentlig sammen med metodiske udfordringer ved at måle reduktion i antallet af cigaretter, der ryges. Man forventer generelt en vis underrapportering af antal cigaretter i selvrapporterede studier af reduktion, således at folk generelt rapporterer færre cigaretter end det faktiske antal. Dette, kombineret med at kriteriet for hvornår der er tale om en reduktion er forskellig på tværs af forskellige undersøgelser, udfordrer sikre konklusioner på tværs af lande og undersøgelser for så vidt angår effekterne ved reduktion. Flere steder opgøres reduktion som en halvering af antal cigaretter pr. dag, uanset hvor mange cigaretter, man tidligere røg. Der er dog få studier, der har målt reduktion på samme måde og med samme definition af storrygere og smårygere, hvorfor det ikke er muligt at estimere, hvor stor reduktionen skal være, for at opnå de positive helbredseffekter.

Det mest omfattende sammenlignende studie af helbredseffekterne ved reduktion omfatter 14 enkelte undersøgelser¹. I studiet er der ikke tale om en bestemt reduktion, men derimod reduktion i det hele taget. Nedenstående helbredseffekter er dermed heller ikke knyttet til en specifik reduktion i antallet af cigaretter, der ryges. Studiet viser, at helbredseffekterne ved reduktion ikke er lige så store som ved rygestop, men at en reduktion i antal cigaretter medfører en statistisk sikker nedsat risiko for lungekræft med 20 procent ift. fortsat at ryge samme antal cigaretter. Samtidig ses en nedsat risiko for overordnet dødelighed og død af hjertekarsygdom med omkring 10 procent, når cigaretforbruget reduceres".

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Maria Ramskov Larsen

¹ Lee PN. The effect of reducing the number of cigarettes smoked on risk of lung cancer, COPD, cardiovascular disease and FEV – A review. *Regulatory Toxicology and Pharmacology*. 2013, 67(3):372-381